

ΨΗΦΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ I
Λύσεις Θεμάτων Α' Εξεταστικής Περιόδου Χειμερινού Εξαμήνου 2013 - 14

ΘΕΜΑ 1^ο (3,0 μονάδες)

Δίνεται η λογική συνάρτηση : $f(x, y, z) = x'y'z + (x+y)(y'+xz)'$.

- α. Να συμπληρωθεί ο πίνακας αλήθειας της συνάρτησης
- β. Να απλοποιηθεί η λογική συνάρτηση
- γ. Να υλοποιηθεί η συνάρτηση με έναν κατάλληλο αποκωδικοποιητή και πύλες OR

Λύση:

α.

$$\begin{aligned}
 f(x, y, z) &= (x+y)(y'+xz)' + x'y'z = (x+y)[(y')'(xz)'] + x'y'z = (x+y)[y(x'+z')] + x'y'z = \\
 &= (x+y)(x'y+yz') + x'y'z = (x+y)(x'y+yz') + x'y'z = xx'y + xyz' + x'yy + yyz' + x'y'z = \\
 &= xyz' + x'y + yz' + x'y'z = xyz' + x'y(z+z') + (x+x')yz' + x'y'z = \\
 &= xyz' + x'yz + x'yz' + xyz' + x'yz' + x'y'z = xyz' + x'yz + x'yz' + x'y'z = m_6 + m_3 + m_2 + m_1
 \end{aligned}$$

Πίνακας Αλήθειας:

x	y	z	f
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	1
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	0
1	1	0	1
1	1	1	0

m_1
 m_2
 m_3
 m_6

Εναλλακτικά:

x	y	z	$x'y'z$	$(x+y)$	y'	xz	$(y'+xz)$	$(y'+xz)'$	$(x+y)(y'+xz)'$	$F = x'y'z + (x+y)(y'+xz)'$
0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1
0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1
0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1
1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0
1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0
1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1
1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0

m_1
 m_2
 m_3
 m_6

γ.

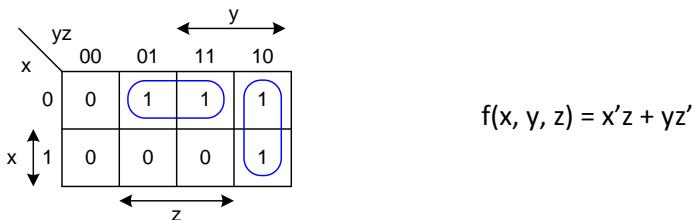
Απλοποίηση με άλγεβρα Boole:

$$\begin{aligned}
 f(x, y, z) &= (x+y)(y'+xz)' + x'y'z = (x+y)[(y')'(xz)'] + x'y'z = (x+y)[y(x'+z')] + x'y'z = \\
 &= (x+y)(x'y+yz') + x'y'z = (x+y)(x'y+yz') + x'y'z = xx'y + xyz' + x'yy + yyz' + x'y'z = \\
 &= xyz' + x'y + yz' + x'y'z = xyz' + x'y(z+z') + (x+x')yz' + x'y'z = \\
 &= xyz' + x'yz + x'yz' + xyz' + x'yz' + x'y'z = xyz' + x'yz + x'yz' + x'y'z = \\
 &= xyz' + x'yz' + x'yz + x'y'z = (x+x')yz' + x'z(y+y') = yz' + x'z
 \end{aligned}$$

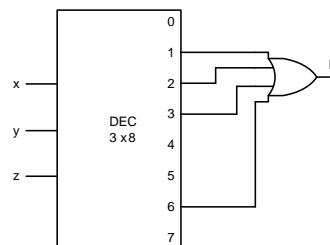
Εναλλακτικά:

$$\begin{aligned}
 f(x, y, z) &= m_1 + m_2 + m_3 + m_6 = m_1 + m_3 + m_2 + m_6 = x'y'z + x'yz + x'yz' + xyz' = \\
 &= x'z(y+y') + yz'(x+x') = x'z + yz'
 \end{aligned}$$

Απλοποίηση με πίνακα Karnaugh:

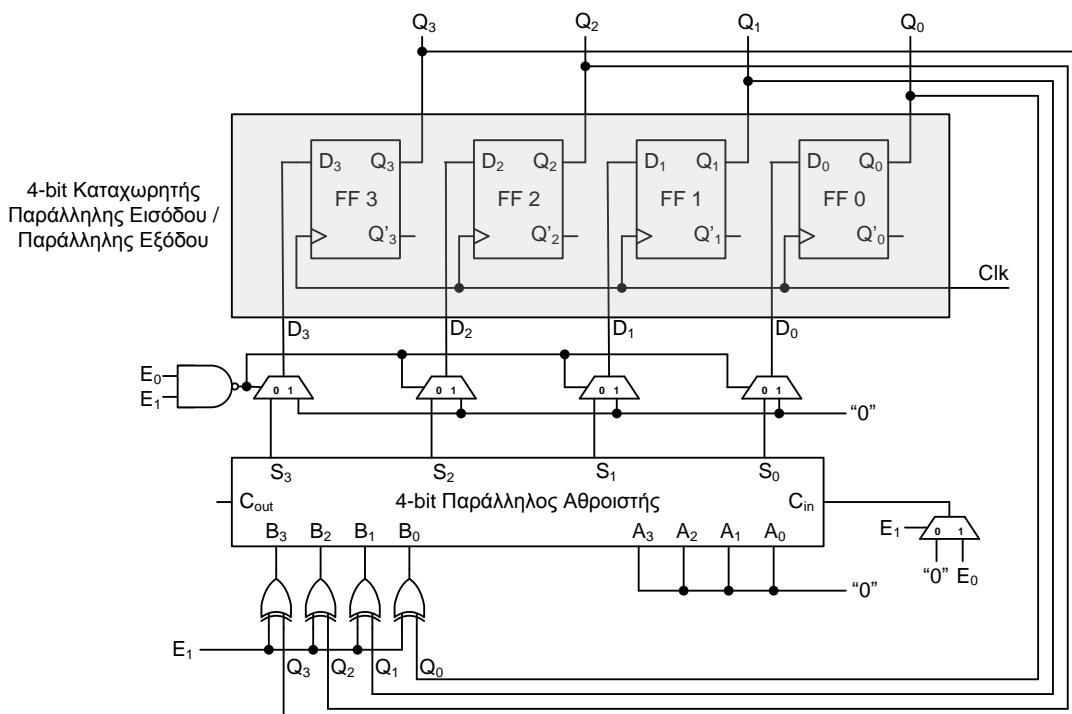
γ. Υλοποίηση με Αποκωδικοποιητή και πύλες OR:

ΘΕΜΑ 2^ο (3,0 μονάδες)

Στο παρακάτω σχήμα δίνεται κύκλωμα που περιλαμβάνει 4-bit καταχωρητή παράλληλης εισόδου – παράλληλης εξόδου, 4-bit παράλληλο αθροιστή, πολυπλέκτες 2-σε-1 και λογικές πύλες.

Να προσδιοριστεί η λειτουργία του για κάθε δυνατό συνδυασμό τιμών των μεταβλητών E_1 και E_0 .

Λύση:

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

E_1	E_0	$(E_1 E_0)'$
0	0	1
0	1	1
1	0	1
1	1	0

E_1	Q_i	$E_1 \text{ XOR } Q_i$
0	0	$0 (=Q_i)$
0	1	$1 (=Q_i)$
1	0	$1 (=Q'_i)$
1	1	$0 (=Q'_i)$

Πολυπλέκτης 2-σε-1 με είσοδο ελέγχου E , εισόδους X_0, X_1 και έξοδο Y		
E	Y	
0	X_0	$Y = E'X_0 + EX_1$
1	X_1	

καθώς και ότι:

Συμπλήρωμα ως προς 1 του $Q_3Q_2Q_1Q_0 = Q'_3Q'_2Q'_1Q'_0$

Συμπλήρωμα ως προς 2 του $Q_3Q_2Q_1Q_0 = Q'_3Q'_2Q'_1Q'_0 + 1$

ο παρακάτω πίνακας περιγράφει τη λειτουργία του κυκλώματος για κάθε δυνατό συνδυασμό τιμών των μεταβλητών E_1 και E_0 .

E_1	E_0	$B_3B_2B_1B_0$	C_{in}	$S_3S_2S_1S_0$	$D_3D_2D_1D_0$	$Q_3^+Q_2^+Q_1^+Q_0^+$	Περιγραφή λειτουργίας
0	0	X X X X	X	X X X X	0 0 0 0	0 0 0 0	Μηδενισμός
0	1	X X X X	X	X X X X	0 0 0 0	0 0 0 0	Μηδενισμός
1	0	X X X X	X	X X X X	0 0 0 0	0 0 0 0	Μηδενισμός
1	1	$Q'_3Q'_2Q'_1Q'_0$	1	$Q'_3Q'_2Q'_1Q'_0 + 1$	$Q'_3Q'_2Q'_1Q'_0 + 1$	$Q'_3Q'_2Q'_1Q'_0 + 1$	Συμπλήρωμα ως προς 2

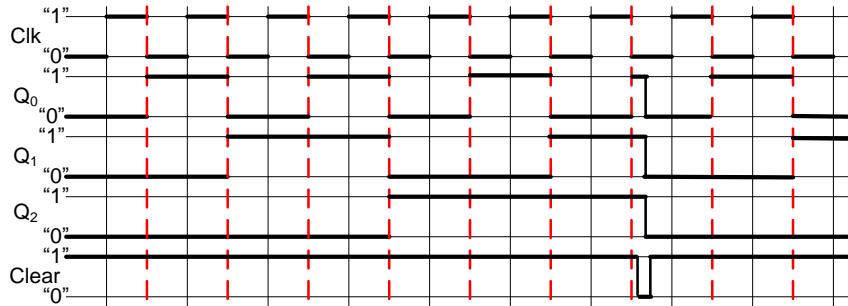
ΘΕΜΑ 3^ο (3,0 μονάδες)

Να σχεδιαστεί ασύγχρονος κυκλικός μετρητής MOD(7) αύξουσας μέτρησης με JK flip flop που διαθέτουν active-low ασύγχρονες εισόδους:

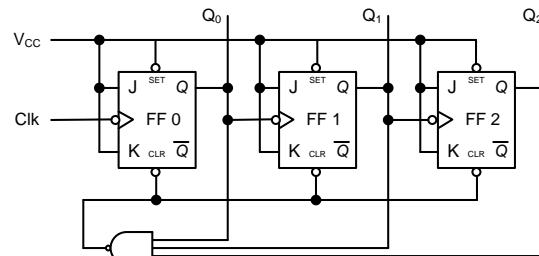
- α. Να σχεδιαστεί το λεπτομερές διάγραμμα χρονισμού (αρχική κατάσταση: $Q_3Q_2Q_1=000$).
- β. Να σχεδιαστεί το λογικό κύκλωμα.

Λύση:

- α. Για να έχουμε αύξουσα μέτρηση θα πρέπει να έχουμε αρνητική ακμοπυροδότηση.

β.

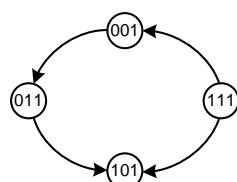

ΘΕΜΑ 4^ο (3,0 μονάδες)

- α. Να σχεδιαστεί με T flip-flop σύγχρονος κυκλικός μετρητής που απαριθμεί την ακολουθία 1-3-5-7-1.
- β. Αν το σύστημα βρεθεί στην κατάσταση 4, να προσδιοριστεί σε ποια κατάσταση θα μεταβεί μετά από έναν ωρολογιακό παλμό.

Λύση:

- α. Το Διάγραμμα Καταστάσεων του ζητούμενου μετρητή είναι το ακόλουθο:

Με βάση τον πίνακα διέγερσης του T flip-flop συμπληρώνουμε τον πίνακα (μετάβασης) καταστάσεων:

Παρούσα Κατάσταση	Επόμενη Κατάσταση	Είσοδοι FF		
$Q_2 Q_1 Q_0$	$Q_2^+ Q_1^+ Q_0^+$	T_2	T_1	T_0
0 0 1	0 1 1	0	1	0
0 1 1	1 0 1	1	1	0
1 0 1	1 1 1	0	1	0
1 1 1	0 0 1	1	1	0

Οι μη χρησιμοποιούμενες καταστάσεις (000, 010, 100 και 110) είναι αδιάφορες καταστάσεις (X).

Από τον πίνακα καταστάσεων προσδιορίζουμε τις συναρτήσεις των εισόδων των Flip-Flop, σε απλοποιημένη μορφή.

Είναι προφανές ότι $T_0 = 0$.

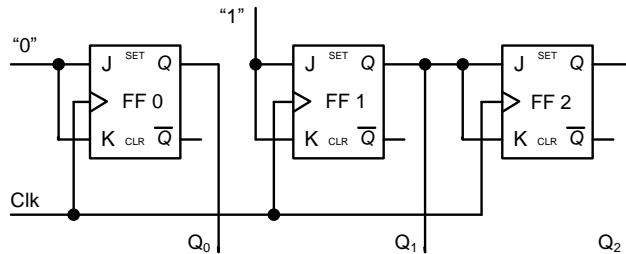
Για το T_1 μπορούμε να θέσουμε είτε $T_1 = 1$, είτε $T_1 = Q_0$.

Για το T_2 χρησιμοποιούμε πίνακα Karnaugh:

$Q_1 Q_0$		00	01	11	10
Q_2	0	X	0	1	X
1	X	0	1	X	X

$T_2 = Q_1$

Το κύκλωμα του μετρητή είναι το ακόλουθο:

β)

Παρούσα Κατάσταση	Είσοδοι FF			Επόμενη Κατάσταση		
Για $T_1 = 1$						
Q_2	Q_1	Q_0	$T_2 = Q_1$	$T_1 = 1$	$T_0 = 0$	Q_2^+
1	0	0	0	1	0	1
Για $T_1 = Q_0$						
Q_2	Q_1	Q_0	$T_2 = Q_1$	$T_1 = Q_0$	$T_0 = 0$	Q_2^+
1	0	0	0	0	0	1